

шитъ малки четци ще намъратъ това въ специалните биографии, издадени по случай сегашния му юбилей. Ние ще кажемъ тута само, че Вазовъ не е оставилъ ни една проява изъ българския животъ безъ внимание. Той е написалъ множество стихотворения, разкази, романи и драматични произведения.

Между всичко, че е написалъ Ив. Вазовъ, най-много се цѣнатъ неговите стихове. И наистина, тѣхната стойност като поетически творения е голъма, защото въ тѣхъ нѣма нищо изкуствено, нищо измислено, нищо грававо и неумѣстно казано. Неговите стихове сѫ пъргави, играви и леки като горски поточета, благоухани, като чудните миризливи горски цвѣти, и звучни като струните на арфа. Ние нѣмаме други думи за да изкажемъ прѣлестта на едни стихове, затова си служимъ съ тия сравнения. Който иска да се наслади отъ тѣхната хубостъ, трѣбва да ги прочете самъ, трѣбва да ги научи на изустъ. Много отъ онова, което днесъ се дава на българското общество отъ разни и надарени и не надарени поети-писатели, слѣдътъ врѣме ще се забрави, ще се изгуби, ала стиховете на Вазова никога не ще умрятъ и ще се четатъ на вѣчни врѣмена съ наслада. Днесъ нѣма грамотенъ човѣкъ въ България, който да не знае нѣколко негови стихотворения на изустъ. И най-малките дѣца знаятъ хубавите пѣсни: „Видишъ птиченце крилато“, „Синчецъ“, „Сиромахкиня“, „Тихъ бѣлъ Дунавъ“, и др. и др. .

Въ разказите, повѣстите и романите на Ив. Вазова личи неговата способност да наблюдава българския животъ, да схваща добре отъ дѣлните случаи, събития и епохи и да ги прѣдава съ увлекателност. Между многобройните му разкази, повѣсти и романи, на-голъмо внимание

ние заслужава романа „Подъ Игото“. Въ това произведение Ив. Вазовъ майсторски описва славната епоха на политическото ни съаждане, на стрѣмлението ни да се отървемъ отъ турското иго съ собствени сили. Въ него нашитъ юноши ще видятъ на какви жертви и на какви дѣла е способенъ единъ, макаръ и малъкъ, безпомощенъ, слабъ народъ, когато той е обладанъ всецѣло отъ великата и благородна мисъль за свобода. Съ най-голъма наслада, съ трепетъ, тѣ ще прочетатъ тоя романъ изъ недавншното наше минало. Много отъ събитията и случаите, описаны въ романа, сѫ лично видени и прѣживѣни отъ автора.

Въ най-послѣдното врѣме любимиятъ нашъ писателъ поетъ работи усърдно въ областта на историческата драма. Прѣдимно той пише драми изъ нашия отдавнашенъ исторически животъ, изъ живота на нѣкогашното българско царство. Въ тѣхъ той посочва отъ какви грѣхове е страдало нѣкога нашето царство и какви добродѣтели сѫ могли да го въздигнатъ. Най-важни сѫ драмите му: „Бориславъ“ и „Къмъ пропастъ“, които, увѣрени сме, голъма част отъ нашите по-голъми четци, живущи въ София, сѫ имали случай да видятъ въ Народния театъръ,

Ония отъ нашите малки четци, които се интересуватъ по-подробно отъ живота и творчеството на поета Ив. Вазовъ, ще сторятъ добрѣ да си набавятъ многоцѣнната книга, написана отъ учителя по литература въ I-та Соф. м. гимназия Юр. Трифоновъ, носяща названието „Ив. Вазовъ — животъ, произведения и вѣзгледи“.¹⁾

София, 15 октомври 1920 г.

Г. Палашевъ.

¹⁾ Книгата е издание на кооперативно-просвѣтителното дружество „Развитие“. София, ул. „Графъ Игакиевъ“, 22. Цѣната ѝ е 12 лева.

